

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛ.

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10, II. пов. Конт. пошт. ш.д. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол. Рукописи не звертається.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в праю 5,000.000 Мп. ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 дол. Франції, Голландії, Бельгії 10 фл. ф. Італії 10 л., Німеччині 9,000.000 п. марок, Швейцарії 5 ш. ф., Чехословаччині 30 ч. кор. Румунії 100 лей, Богарії 50 з., Астрії 9,000.000 ш. Залив адреси 50000 ш.</p>	<p>В справі оголошень звертатися до Адміністрації. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 200.000 Мп.</p>
--	---	--

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

Надії і сумніви.

Два великі факти принесли останні дні європейській політиці: смерть Леніна і кабінет англійської робітничої партії. З кожним з цих фактів, різні народи, суспільні класи і партії звязують інші надії або невеселі сумніви. Живемо у добі, коли найзвичайніші події: такі як смерть провідника держави або утворення нового кабінету, стають притокою до дуже широких перспектив на тему переломового моменту в європейській політиці. З другого боку події, які в нормальних часах являються переломовими моментами в культурі даного народу й інколи захитують основи сусідніх держав, такі події як революція, стають часто у нинішній добі найзвичайнішим фактом, від якого сучасники не ждуть багато. Як мало відбулась на європейській рівнозвізній революція в Італії, в Іспанії або Греції!

Європейська преса є переповнена віркуваннями про можливості, які можуть виринути в теперішнім стані Східних Республік і в загальній міжнародній констеляції з приходом до влади соціалістичного уряду в такій впливовій державі як Англія. Ці віркування мають новішні підстави, коли діло йде про внутрішні справи у Росії і про справи в Англії. Територія бувшої російської держави не перестала бути джерелом найбільше нежданих несподіванок і тому в цій царині увагополітика може дозволити собі на нову поетичну свободу. Всі згоджуються, що індивідуальність Леніна була виняткова і що не легко буде його наступникам наслідувати його у тактиці, яка була висловом дуже своєрідних прикмет, незвичайно складних, немов би зроджених в атмосфері, середовищі та політичних умовах, що ніколи не повторяться. Та правда й те, що російська революція йшла такими звертаними стежками, психологія юрби і загально-європейське знесилення грали таку велику роль в її успіхах, що хто зна, чи завтра не витягнуть успіху люде саме меншої індивідуальності як Ленін, але більше прирорвлені до домагань кожного менту, настроїв загалу і його проминаючих потреб.

За те, коли переходимо до перспектив англійської політики, то можемо сказати, що незалежно від сенсаційного факту, що в історії англійського парламентаризму вперше стане верманцем держави робітничої партії, проте діяльність цієї партії не може принести Європі сенсаційних несподіванок. Партія, яка звязується на державну політику в такій країні як Англія, ретиміє надто гарно нежні в яких може дозволити собі на здійснення

своїх партійних ідей. Англійські соціалісти є в першій мірі патріотами та державниками, що розуміють вагу впливу Англії на світову політику і тому хотіли би зміанити її міжнародний престиж. Якунебудь програму хотів би проводити в закордонній політиці новий англійський уряд — він не звязується ніколи захитати основами внутрішнього ладу власної держави, які рішають про її зовнішню могутність.

Цікаво те, що англійська робітничої партії приступас до праці в голодних ідеях менш-більше з цими самими надіями як починала свою діяльність колісь російська робітничої партія під проводом Леніна. Вона в'рить у відродження Європи шляхом мирового порозуміння народів. Правда, що остаточний ідеал, спільний їм, приймас зовсім ін-

ше значіння, коли звязати засоби, якими вони йдуть до своєї мети. Англійський уряд, уже тим самим фактом, що є англійський — не може ніколи нищити ніякої організованої суспільної форми, а навпаки прикладе всіх сил, щоби піддержати кожну прояву політичного життя, яка може стати запорукою загальної консолідації сил. А проте нинішня доба не дає права жити розевними надіями. Усе те, що може стати засновком кращого завтра, мусить родитись поволі, довгою систематичною працею над зеднуванням ворожих елементів у нові суспільні форми в яких шевали би гострі суперечности і конфлікти, що виринули в наслідок великої воєнної катастрофи. А така організаційна праця може прокидати надії, коли її супроводитиме одначасно критичний хист, вільний від фанатизму та злоби, повний справедливості для своїх ворогів і сумнівів супроти себе.

Ленін.

Москотські настрої перед смертю Леніна.

Берлінський „Рувль“ в 953 числі містить цікавий допис з Москви, що жалює важку та удушливу атмосферу в Москві на передодні смерті Леніна. А що цей лист килас незвичайно характеристичне освітлення на московські керуючі комуністичні круги в звязку з передбачуваною смертю головного стовпа і провідника російської революції та на їхню напружену, горячкову і тривожну нервовість, то подаємо його в цілості:

„Жити в нас стало зовсім невинно-симо. Почалось все з арештувань. Газети пишуть, що арештується лише спекулянтів та на ділі воно не так. Почування таке, що коли вже почалось, то й самі кеоманічі влади не знають, як далеко сягне нова воласа терору. Арештування спочинили велике переселення народів. Побояючись, щоби його не арештували в Москві, їде громадянин до Харкова, де його менше знають, а в Харкова инший з тих самих причин поспішає до Москви, хоч тепер туди не пускають.

Одначе головна біда заключається не в арештуваннях, а в поголосках. Ми ними формально завлавуємося. Вас це може здивує. Ви скажете: до поголосок давно час був привичайтиса. Запевнюю Вас, що це, що тепер відбувається, не дається порівняти з нічим. Бож з ранку до вечера нічого иншого ви не почувте крім поголосок. Від них нікуди не можна заховатиса, ними пересичена вся атмосфера.

Найбільше говорять про Троцького і Леніна. Про Троцького існує до сто варіантів. Його переселюють

з одного дому до другого. Одні твердять, що він живе в Кремлі, в чудовім монастирі, другі запевняють, що він є поза Москвою в якусь мастьку Зубашівка, треті стоять на тім, що не в мастьку Зубашівка, а в домі Зубашова біля Червоних воріт. Одні напевно знають, що Троцький безнадійно хорий, ще инші в найпевніших джерел подають за правду, що він арештований, треті секретно шепчуть, що він окопався, що його оточують вірні війська, проти яких Центральний Комітет компартії безсилний.

Ще більше дивні поголоски кружляють про Леніна. Одначе вони не відзначаються такою фантастичною різноманітністю. Противно з цього часу, як появилася в газетах вістка, що Ленін полює, розновсюдновалася аперті слухи про те, що він знаходиться в останніх судорогах. Вчора майже на всіх перехрестях говорилось навіть, що він помер і що комуністи покищо не можуть того виявити, бо мусять насамперед вирішити деякі основні питання між собою.

Не беруся судити, що є правдиве в усіх тих поголосках. Занадто вже всі заражені секретами і таємничістю, чого до телер ніколи не бувало. Та дуже недвозначно відчувається якесь незвичайне напруження. Дуже непевно і не добре почувають себе чужинці. Кажуть, що багато чужинців, що скомпромітовані участю в російському червоному терорі, поспішно покидає Росію, боячися народного гніву. Побояюся, що коли би дійсно дійшло до того, то „Ловецька Громада“ (себто чрезвычайка) покаже себе ще краще, як в попередніх роках.

Взагалі тривожно в нас, негарно. Довго це продовжатиса не може. Що буде — не знаю. Може бути краще, може бути значно гірше. Та щось мусить статиса. З тою думкою ми встаємо і засипляємо. Не примно“.

Москва, 18. січня. След.

В оп'язманіях про Леніна.

Для деяких комуністичних провідників — газетка про 1912р. — це святина

Супроти нової підвишки ціни друкарських робіт бо аж на 90% змушені ми підвишити від наш 25. ц. н. ціну одного примірника до

200.000 шп.

в місячну передплату до **5,000.000 шп.**

Передплатники, що не вплатали ще передплати мусять мати на увазі цю підвишку.

в виді абстрактних ідей комунізму і диктатури пролетаріату. Для богатьох і це ніщо. Та є одно слово, яке всі вимовляють врочистий тоном відмінним від звичайного а це Іліч (Ленін). В ньому відчувається признание, поважання, а часто й боготворення. Іліч — це не звычайне призвище Леніна, а його титул або точнійше деяка чванькуватість з'явленням до голови большевицького уряду. Це слово майже свате. „Іліч сказав, Іліч думає, Іліч полагодило“ — звучить безапелляційно.

Пам'ятаю, як по розмові з одним народним комісаром, який захоплювався Леніном, розповідав, як на ньому всьому тримався, на поставлене мною питання: „значить, він диктатор?“ мій співбесідник замислившись, відповів: „Колі хочете, то так і але диктатор розуму“.

Ленін жив у Кремлі, його канцелярія тутже біля салі засідань Совнаркому. В Кремль можна було дібратиса лише через одну браму. Всі инші були шлюком повзбавані. Він був тоді правдивою твердиною. Пам'ятаю свою першу поїздку до Совнаркому. Комісарський автомобіль від'їзжав до Кремля. Біля брами червоноармійці Латинші переглядають перепустку і видно, що вони не можуть її перечитати, але вид автомобіля і обличчя приїзжних не будуть в них підозріння і вони не сумніваються, що це свої. По другому бої брами шлюковита пустеля немовби все вимерло. Частина площі перед будинком Совнаркому закидана паками зі стрільнами, які знов лежать в повному неспорядку. При вході до будинку ще одна провірка перепусток. Ідемо довгий коритарами. На право і на ліво салі засідань суду, кімнати слідчих і т. п., але всюди повна тишина і пустка. При переході з поверха на поверх знов провірка перепусток. Совнарком містився на останньому поверсі. Там чути було за дверима голося, стук машинок до писання і телеграфічних апаратів. Входили до кімнати, де кількох людей сидить чомусь на ст. лях. Це ждалень, в якій урядники вичкують входу до салі засідань. За дверима йде засідання Ради Народних Комісарів. З салі засідань два виходи: один до ждалень, а другий до кабінету Леніна. Тутже побіч салі на коритарах містяться примі подучення з Петербургом, Київом і навіть Берліном. За телеграфом подальше приватне помешкання Леніна.

Салі засідань вряжне передовсім неохайністю. На підлозі огарки а папирсок та куски паперів. На стіні плякат з совітською конституцією.

Пр. 14.24. В імені Річвосполитої Польскої! Суд окружний криміний як Трибунал пресовий у Львові рішило на внасок Прокуратурі Державної, що лист часоспису „Діло“ число 14 з дня 22. січня 1924 р. в артікулі під заголовком: „Проти троевних револуцій“ в уступку а) між словами „припадує“ і „що конфіскації“, б) між словами „Діло“ і „яким“ до слова артікулу вставить в собі слово влучно з 5 (5 а) і „ар. уаває дєкларєву в днє 2. січня 1924 конфіскації за оправадану і зарядило зничення шлоп'я неплєдє і вилєв по думці

§ 493 закону криміного заваз дальшого вошприваннє того друкованого письва. Заразом надав наказ відічальному редактору той часосписі, щоби ве рішеннє помістив безалтыно в найбільшій часті і то на першій сторони. Невиконаннє того наказу потягає за собою наслідки предвдженє з 21 ст. друк. з 17. XII. 1892 д. п. ч. № 6 ек 1861 з іменю засудженнє за переступство на привє по 4. (1903) ст. ч. ч. Львів, днє 22 січня 1924. (Підпис: чєчєтєий.)

Великий стіл викритий веленням сукином займає цілу салю. За ним сидять комісарі. Їх 16, більшість — це інтелігентні люди, та є два три робітники. По боках під стінами всякі визначні комуністи і урядники. На почесному місці при столі Ленін. Він веде засідання. По одній руці біля нього секретар, по другій товариш кодифікатор. До нього Ленін часто звертається з питаннями, чи нова постановка не суперечить котрій з давних постанов або декретів. На обличчю Леніна нічого замінного. Руда борідка, дещо обвислі брови, лукаві троха прижмурені очі і величезний лоб.

Учасники засідання не перестерігають поваги найвищого державного органу. За плечима Леніна під стіною стоїть Троцький і з кимсь перешіптується переорганюючи час від часу промовив леконічними репліками. На відчиненому вікні сидить Чічерін. Він властиво на піддежить і глядить розмірено в дальчінь. Ленін веде засідання уміло і енергійно. Перед ним лежить порядок нарад, якого він дуже придержується і нікому не дозволяє говорити не до речі. Весь даний порядок він знає дуже докладно. Він завсідни в курсі всіх дрібниць, знає положення справ у всіх комісаріятах. З учасниками засідання він не веревоніється. Недоречні внески він безпощадно обриває, супроводжуючи їх не лише лукавими репліками, але і грубими окликами: "Товаришу Нобін не говоріть дурниць!" Коли хто з лівих комуністів ставить який дуже радикальний внесок, то Ленін звичайно реагує: "все це треба зробити докладно передумавши".

На засіданнях Рада Народних Комісарів рідко обговорювались принципіальні питання. Займалися там виключно справами біжучої управи державою.

Коли часом попадали на засідання Совнаркому і принципіальні справи комуністичної політики тоді Ленін шарував і його голос завжди був рішавчим. Вістка про заняття Англіїцями Архангельська прийшла до Москви несподівано. Ленін повідомив про це на вечірньому засіданню Совнаркому. Він був дуже стривожений і понурий та не крився з гадкою, що положення совітської влади "майже безнадійне".

Були і такі випадки: На засіданню повстав спір між двома групами. Частина комісарів уперто тримався одної гадки а частина іншої. Вислухавши обі сторони Ленін спокійно диктує секретареві свою власну стилізацію декрету,

На порозі гетьманщини.

(З приводу споминів Д. Дорошенка.)

Мої спогади про те, "як ми склали перший кабінет для П. Скоропадського" ("Діло" ч. 6) зацікавили декого з наших громадян, як це видно з надісланих мені листів. Між иншим у них зазначаються і деякі протиріччості між моїми спогадами та спогадами шан. Дмитра Дорошенка про ті самі моменти.

На превеликий жаль з другою частиною "Споминів про недавнє минуле" Д. Дорошенка я мав можливість ознайомитися лише в самі останні дні, і дійсно бачу, що між нами є досить поважні розходження. Але уважно перечитавши знов те, що я написав, я з цілком спокійним сумлінням можу зазначити, що не змінив би я тепер ні одного речка і ні єдиного слова в моїх споминах. Разом з тим я мушу зазначити, що в незвичайно цікавих і змістовних споминах Д. Дорошенка є чимало фактичних неточностей та прогалян, бо автор очевидячки не знав деяких фактів того часу, який описує, а деяким обставинам не надавав і не надає того значіння, яке їм належить. Ясковим і наочним доказом цього може служити між иншим слідуєче.

Як я зазначив у згаданій статті, спроба скласти для Скоропадського перший кабінет робилася на нараді всіх тодішніх політичних партій, крім хліборобів-демократів. Тяглась ця справа рівно три дні: 30 квітня, 1 і 2 травня 1918 р. А в Д. Дорошенка на сторінці 92-й читаємо: "Три тижні торгувались есефі за портфель і принципи (sic!) і шож? Дотягли того, що до кабінету ввійшли здебільшого люди не національного напрямку..."

Чи ж можна після цього дивуватися, що люди, які далеко стояли від справи, повірили в оту легенду про Українців, що не бажали йти в міністри до Скоропадського?

Другий епізод, якого мені хотілось торкнутися в цій замітці — це виключення Дмитра Дорошенка з партії с.-ф., про що він так гірко згадує на стор. 90—93 своїх "Споминів". Тут також є значна доля непорозуміння. Не хочу виправдувати Центрального Комітету партії есефів, до якого сам я належав, і погоджуюсь, що справу такого визначного і поважаного члена, як Д. Дорошенко можна було розв'язати в більш легітний спосіб. Але ж не треба і згушати фарб. Кожна суспільна епоха має свою психологію, з якою доводиться рахуватися. Психологія українського організованого суспільства і зокрема партії есефів не могла бути особливо сприятливою для несподіваної гетьманщини після тих подій, які я змалював у своїй статті про нашу спробу скласти кабінет для Скоропадського. Через кілька днів після цієї спроби зібрався в Києві зїзд партії есефів, який, ознайомившись з ситуацією, заборонила членам партії приймати міністерські тексти в гетьманській уряді залишаючись під прапором партії. Іншого рішення годі було й чекати, бо не могла національна політична партія піддержувати державний переворот і добиватися тек після недавнього фєско. Але й на цей раз партія не заборонила своїм членам, як приватним людям, на власне ризико і відповідальність, вступати на міністерські посади. Попережувалось лише, що на час міністрування члени партії мусіли виходити з її складу і разом з тим висловлювалось побажання, щоб вони не рвали моральних зв'язків з партією і рахувались з її політичним курсом.

Отже центральний комітет есефів мав підстави сподіватися, що Дмитро Дорошенко, прийнявши міністер-

цілком не рахуючись з тим, що на це скажуть його товариші".

Ленін у Швейцарії.

Инж. Шром в характеристиці Леніна в "Prager Presse" м. м. згадує кампанію Леніна проти П. Интернаціоналу, яку розпочав він у Швейцарії в перших роках війни. Ленін стояв на становищі, що справжнім пролетарським закінченням імперіалістичної війни може бути тільки горожанська війна. Проти цього становища виступили швейцарський інтернаціоналіст Грім, а також Раковський і поборювали його

на циммервальдській конференції. Ледебур сказав Ленінові просто в вічі, що легко є проповідувати горожанську війну з закордону, і висловив сумнів, чи большевики будуть в силі перевести соціально революцію в Росії. Цікава відповідь Леніна Ледебурові: "Коли Маркс писав комуністичний маніфест, жив теж за границею і тільки закорузли буржуї йому те саме закидували. Я живу за границею, бо мене сюди робітники вислали. Означе коли вибе година, ми будемо на наших повзійках".

А. МУДРИЙ.

18

Від знаком "нелегалітчини"

Починники до історії Українського Високого Шкільництва у Львові.

(Продовження.)

Розуміється, не може бути мови про якунебудь легалізацію чогось, що не існує реально і що було фікцією академічної школи, уживаною мабуть з такою метою, щоби студентам створити нелегалітну основу до перенесіння на університети в Празі і Відні... "Доценти" і "професори", подані в списі, які одержав я із заграничі через міністерство закордонних справ, ршучо заперечують, щоби вони викладали на тім так званім "університеті". Зрештою ніяке компетентне наукове тіло не повірювало ані програм тих курсів, ані наукових кваліфікацій викладаючих. Також не може бути мови про вибір на осідок університету для Українців міста Львова, котре тоді стало би огнищем політичної боротьби, а не передовищем поважної наукової праці. Зрештою, це признають також професори Українці, що викладають тепер на Вільнім Українським Університеті в Празі, котрі радо перейшли би на науку вській знівер-

ситет до Польщі, хоч воли би його мати в одному з волинських міст".

Щодо тих останніх інформацій Гломбінського від міністра закордонних справ про становище українських професорів з Праги до університетської справи, то все це було виване з пальця. Була це свідомо брехня, яку публічно спростував ректор Українського Вільного Університету в Празі в "Ділі" з 14. грудня 1923 р. ч. 200. Спростування з датою 5. грудня 1923 р. звучало: "Сенат Українського Університету в Празі як орган однокво покликаний заступати сей університет і говорити в його імені, категорично стверджує, що слова п. Гломбінського про те, нби котрийсь з професорів названого університету висловлювався проти домагання Українського Університету у Львові, або що хтось з професорів названого університету "радо годився перейти до якогось "руського університету" в Польщі не відповідають дійсності".

Та все це не завершувало би іще всіх заслуг професора і міністра освіти а. Гломбінського коло українського університетського питання, колиб до повного не додати ще одного подвигу. Офіційна польська телеграфічна агенція (ПАТ) возіслала від 13. жовтня

1923 р. такий комунікат: "В деяких руських щоденниках, видаваних у Львові, недавно появилася комунікати українського університету й української вищої політехнічної школи у Львові про час вписів і умови прийяття до тих шкіл. З огляду на те, що український університет і українська політехніка у Львові не приновилися до обов'язуючих правних вимог, тому існують нелегалітні, а молоді, до яких студіює, не може рахувати н привання свідочів тих шкіл, ані на почиснення проведеного в них часу студій. Також не будуть признані свідочства, одержані за границею на підставі тих студій".

Як же це гарно звучить для кожного, хто знає історію повстання українських "нелегалітних" Високих Шкіл. Скільки заходів робилось для того, щоби "приноровитися до обов'язуючих правних вимог", ще від 1919 року аж до петитії Кураторії в 1923 р., але з тим то й біда, що для Українців не було ніяких правних норм навіть тоді, коли вони старались приновлювати своє культурне життя саме до правних вимог. Та одна користь для Українців все таки була з по-

ську теку, докладно інформую про не комітет і порадитися з ним відносно плану своєї державної праці, Дмитро Дорошенко не тільки цього не зробив, але навіть не надіслав комітетові заяви про вихід з партії; і можна було гадати, що він займа посаду керуючого міністерством закордонних справ за згодою Ц. К. як партійний діяч. Декого з членів партії с.-ф. обурювало також і те недовіра, яке виявили до видатного члена партії панове малороси, що захопили в свої руки владу над Україною. Російський уряд, та ще й в умовах військового часу, визнавав можливість призначити Українця Д. Дорошенка генерал губернатором окупованої Галичини й Буковини, а панове Скоропадський та Лизогуб не наважувались допустити його навіть у склад свого кабінету або пропонували йому теку пошт і телеграфів. Утворювалося дійсно вражіння якоїсь торгової на портфель, і коли кінець кінцем Д. Д. портфель дістає, то в декого з членів Ц. К. утворився в душі якийсь гіркий осад.

В такій психологічній атмосфері відбулося в близьку середу чергове засідання Головного комітету есефів. Голова доповів справу про вступлення Д. Д. в склад гетьманського уряду, долавши, що попередню заяву про вихід з партії він забрав а нової не подав і взагалі після свого призначення керуючим міністерством закордонних справ до Ц. К-ту партії не звертався.

Треба було прийняти якусь постанову. Запропоновано було, наскільки памятаю, три формули:

1) виключити Д. І. Дорошенка зі складу партії; 2) вважати, що Д. І. Дорошенко залишив партію і 3) запропонувати Д. І. Дорошенкові подати заяву про вихід з партії.

Значна більшість членів Ц. К-ту, значаючи, що Д. І. радився з С. О. Єфремовим і А. В. Ніковським про вступ у кабінет Лизогуба, категорично висловився проти першої формули і спинилися на другій, яку й прийняли.

Таким чином і формально і по суті так Дмитро Дорошенко не має підстав вважати себе виключеним з партії с.-ф., а разом з тим мусить і на себе прийняти частинку відповідальности за те, як були розв'язана його справа в засіданню Ц. К-ту партії с.-ф.

Тепер дозволю собі ще в двох словах торкнутися того не зовсім зрозумілого для мене оптимізму, з яким Д. Дорошенко ще й тепер, після численних доказів протиположного, трактує своє минуле гетьманське оточення. Не буду докладно спити-

вищого комунікату "Пата". Воно виключає в тому, що цілий культурний світ має змогу довідатися про "нелегалітні" існування українських Високих Шкіл у Львові та про те, що польська влада не буде визнавати не лише свідочів виданих тих школами, але й свідочів одержаних на заграничних університетах на підставі студій на Українських Високих Школах. Не хто инший, тільки офіційна польська телеграфічна агенція повідомляла світ, що студії на українських Високих у Школах у Львові признавали заграничні університети й політехніки, а не могли їх обшувати "польські". Далі з комунікату виходило, що названі школи не були ніякою фікцією академічних шкіл, а справдішнім високим школам, коли до студій на них в повній респектом відносилися заграничні університети. Цей комунікат має ще одну велику ціль. Ходило о те, щоби ввійти зніверу в широкі кола української студентської молоді та українського громадянства в успішні відняття в такому трудом та енергією для Високих Шкіл і відірвати їх авторітет та значіння в очах самого українського громадянства. Для цього ужито ще й інших способів, але про це пізніше.

(Продовження буде.)

тися на самому П. Скоропадському, а пошлюся лише на ці факти, які занотовані гетьманцем Віктором Андрієвським в його книжці „З минулого“, ген. Лукомським в його „Воспоминаніях“ і О. Саліковським в його книжці „Нова Україна“. Ми мусимо брати їх так, як вони є, поки п. Скоропадський їх не спростував і не зясував.

Д. Дорошенко пише: „Коли Кочубей, Ханенко, Лизогуб, що вчора вважали себе за „малоросів“, почули себе тепер Українцями (на теж національне відродження!) і тепер хочуть мати й собі місце в державній роботі, то чому їх уважати конче за „росіяни“ і штовхати до „російської меншости!“

Все це дуже добре, наскільки нема тут наївності... Деж то тепер — спитаємо ми шан. Д. І. Дорошенка — оті справжні Українці, що переродилися в малоросів, складали уряд Скоропадського? Ведуть вони боротьбу за українсько-національно державну ідею? Та нічого подібного! І раніш і тепер вони не навчили українства, як національно-державну ідею. Пам'ятаєте знаменитий факт, своєчасно занотований, як в Полтаві на урочистім святі відкриття пам'ятника І. Котляревському заспівали відому пісню „Де згода в семействі“? В страшні часи царату ця пісня заміняла для нас національний гімн. Всі присутні, як одна людина, підвелись зі своїх місць і стоячи слухали пісню. Сиділо лише дві особи: жандармський полковник і п. Лизогуб... Але Лизогуб, бачте, ралтом відродився і його аробиди... головою уряду в Українській Державі і цей Українець не мав певности в Д. І. Дорошенкові та довго не хотів давати йому теки міністра! А як той самий Лизогуб, що присягався на Україні в своїй відданості самостійній українській державі, поїхав до Берліна, то в інтерв'ю з німецькими журналістами царяв же званичав, що Україна мусить стати федеративною частиною Росії на зразок того, як це складалося в 1654 р. Нічого собі Українець та ще й прем'єр міністр! А Романов, Ігор Кистяковський, Чубинський, Завадський? Ледви повівся легенький вітерець з другого боку, як ці пани конспіративно склали відому записку проти самостійности України і побігли на зустріч нашим жоргогам.

Очевидячки, коли й бувають чудеса на світі, то дуже рідко, і державний муж мусить в великим скепсизмом ставитися до них і не загодяюватися безгрунтовними ілюзіями. *Од. Саліковський.*

Де С. В. Петлюра?

„Русспресс“ подає з Варшави: „В зв'язку з ріжнородними поголосками про утечу Петлюри в Польщу, довідуємося з українських комп'югентних кол (?), що Петлюра дійсно вийшов за кордон і що його подорож має політичний характер. Особа, що перебувала близько Петлюри, категорично заперечують поголоскам про вїзд головного отамана до Румунії і про його переговори в румунським урядом. Петлюра переїздив через Відень і Будапешт після чого має намір вийхати до Італії і Франції. Щіль його подорожі — переговори з емігрантськими українськими діячами, для зближення поодиноких партій. Групи Винниченка Петлюра не бере під увагу. Подорож Петлюри триватиме 3 місяці. Вїзд його в Польщу не означає зміни його відношення до Польщі. І на дальше Петлюра вержує супроти Польщі своєю добровільністю і прихильністю (?!).“

В дїтях наша будуччина — наша доля і воля. Найкраще дбав про майбутність народа той, хто жертвує на „Рідну Школу“.

Лист з Канади.

(Від власного корреспондента.)

До листа д-ра Назарука до през. д-ра Е. Петрушевича. — До „Фрі Прес“ Стіваршення Українського Робітничого Дому. — Об'єднання канадських Українців. — Економічно-просвітний Універсальний Конгрес у Вінніпегу. — Відданні Національного Хору О. Кошиця.

В зв'язку з довезеним листом д-ра О. Назарука до през. д-ра Е. Петрушевича, оголошеного в южорських „Українських Шоденних Вістях“ і вінніпегських „Українських Робітн.“ Вістях“ та у віленському журналі С. Вітвіка „Нова Громада“ (всі три часописи — органи большевників), в „Українському Голосі“ у Вінніпегу з 2-го січня н. р. оголосив п. В. Біберович коротку „передісторію“ появи того листа в названих часописах. Він стає в обороні д-ра Е. Петрушевича і його уряду і заявляє, що не вони винуваті, що отой лист дійшов до загальної відома, лише д-р Назарук, який копії листа розіслав багатьом особам, м. н. своєму довіреному „мужеві“ Ю. Демчині у Відні; цей останній показував і читав того „двоірного листа“ прилюдно по віленських каварнях, отже й не дивинича, що лист попався у часописи, лад на „сензацію“. Коли признати деяку правду поглядом п. В. Біберовича, що той лист не повинен був з'явитися на сторінках преси та ще й большевицької, то з другого боку не можна скрити свого великого здивування, що на того листа обурився якраз п. В. Біберович. Бо ось в тутешніх „Робітничих Вістях“, у яких, як сказано, саме тоді друкувався лист д-ра О. Назарука (він поміщувався у цілому ряді чисел), ще 26. грудня н. р. п. В. Біберович урочисто віздекувався, буїм то він є заступником през. д-ра Е. Петрушевича у Канаді. Він заявляв, що „приїхав до Канади зовсім як приватна людина, щоб чесно працювати заробляти на хліб“, бо йому „як б. співробітнику Галицького Уряду є замкнена дорога до рідного краю“. Поминувши те, на скільки останнє твердження п. В. Біберовича знові відповідає правді, годиться зазначити, що п. Біберович якраз як „бувний“ співробітник і „цілком приватна людина“, не має не тільки морального обов'язку, але й ніякого права встригати в подібні історії.

Довкола „Робітничих Вістей“ є тепер багато шуму, не забуваючи, що „Робітн. Вісти“ є органом, що репрезентує інтереси т. зв. „Стіваршення Українського Робітничого Дому“. Річ у тім, що поміж Стів. У. Р. Д. та Т-вом „Просвіта“ велася довга судова розправа за піддання Народного Дому „Просвіти“ в м. Порт-Артур в стейті Онтаріо (Канада). 13. грудня суддя Келлі з Торонто, реасумуючи перебіг і вислїди цілої розправи, подав широчинний погляд на всю діяльність організації Стіваршення, бачучи в неї наскрізь комуністичну пропаганду, змагаючи до популяризації гасел все-світньої соціальної революції. Суддя цитував м. н. „Українські Робітн. Вісти“, що отверто висловлювались в одній статті за введенням радянського устрою влади в Канаді, та твердив, що провідники організації Українського Робітничого Дому є у тісному зв'язку з Вавилувною III, Інтернаціоналу в Москві. Ця промова канадського судді й взагалі весь процес відбився голосним відгомном на сторінках широкої канадської преси різних національностей та різних політичних напрямків. Вінніпегський англ. часопис „Фрі Прес“ виступив у довгій черзі дописів та аласних інформацій дуже гостро проти Стіваршення У. Р. Д. Найважчим його обвинуваченням було те, що Стіваршення, яка утримує в Онтаріо і західній Канаді кілька десятків шкіл, займається головне вшпільюванням у душі дітей большевицьких теорій. Цей закид торкається головне школи У. Р. Д. у Вінніпегу. „Українські Робітничі Вісти“ страшенно обурялись і просто всі везки наввали влечучо зловбно амалувкою, намагаючись на „дола-

рових патріотів“, що це вони, мовляв, займаються денунціяціями й негідною кампанією. Тимчасом „Український Голос“ стверджує, що всі інформації про діяльність У. Р. Д. зібрав сам репортер газети „Фрі Прес“ у чоловік дїчів У. Р. Д., головни в секретаря виділу тієї організації Поповича; „Український Голос“ підкреслює своє твердження звертаючи увагу, що „Фрі Прес“ помістили фотографію Поповича й ані одного неприхильного слова не сказала про нього, — мабуть з вдячності за багатий сензаційний матеріал.

А проте зріст комуністичних течій поміж українською еміграцією в Канаді, які по словам „Часу“ з 2-го січня н. р. („розміркову tygodnik polski w Kanadzie poświęcony sprawie ludu polskiego na wyhodźwie“) захопили вже яких 300 000 Українців, не є такий „страшний“, коли той же самий „Час“ стверджує з другого боку вални об'єднуючих організацій канадських Українців.

І життя Українців у Канаді дійсно не є таке апатичне й інертне, та не проходить лише на пустих взаїмних сварках, як про це може хтось думати на підставі відірваних випадків. Ось нпр. І. Український Економічно-просвітний Конгрес, що відбувся у Вінніпегу в днях 12, 13. і 14. грудня 1923 р. був проявом дійсно зрілої свідомости наших потреб та великим кроком вперед на шляху нашої організованности. Характеристично для конгресу була ось хоч би приїтна промова делегата Т-ва ім. І. Франка з Емонтона, редактора „Нашого Поступу“ Т. Томашівського. М. н. він сказав таке: „Около 25 літ тому, ми прибули сюди без жадного проводу, без жадної ідеї, —

Ішли як товар за новою пашою шукаючи. Другі народи, з якими ми тут стикались, були далеко краще випосажені своїм рідним краєм. І прийшли вони сюди вже з певно виробленими планями. Та в нас план був один — роздобути хліба для себе і родини і поставити дах над головою. Після дуже тяжких зусиль удалося нам побороти всі перші труднощі і аж тепер, як построїли свої господарства, почали ми думати про культурний бік нашого життя. До цього часу поступили ми вже багато вперед. Ми постаралися для наших дітей про ліпше образуння, як самі його послали; ми побудували церкви, Народні Дому, читальні і змагасмо, щоби праця наша в сім напрямі осягала все більші і ліпші успіхи. — Ми зійшлися нині на цей перший Український Просвітно-економічний Конгрес, бо бачили в своїй так економічній як і просвітній праці замалу систематичність, замало спільного порозуміння в загальних справах. Разьмо шире і постараймося, щоби цей Конгрес приніс нам великі користи, так, що — коли зійдемося за рік-два в друге, — аби ми побачили його результат“.

Відриваючись на хвилину від усіх тих поважних справ політичної, культурної й економічної організації, не від речі буде згадаати про відділени Нац. Хору О. Кошиця у Вінніпегу, тим більше, що мей цього Хору є не менш поважно місцею від діяльності всіх наших найповажніших громадянських організацій: сполучувати в широкому світі імя України та нести її славу мистецькою піснюю! Хор викликав величезне захоплення і те не тільки в українських слухачів, але передусім у чужинців.

Народний Дім і Т-во Взаїмна Поміч постарались за прекрасну велику арфу з живих квітів, яку вручив першого вечера проф. Кошицю гурвернор Манітоби, сер Ейкінс. По словам сер Ейкінса, Вінніпег ще не чув такого чудового співу. *В. М.*

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Совітсько-французькі відносини.

„Echo de Paris“ доносить, що совітський торговельний представник Скобелев покинув Париж і повернувся до Москви. Совіти арняють всі торговельні контракти з Францією. Совітське торговельне представництво в Парижі ліквідується і переносить своє бюро до Лондону.

Чесько-французький договір.

Парижська преса звідомляє, що Поанкаре і Бенеш підписали чесько-французький договір. Дня 27. н. м. акт цього договору буде опублікований в Парижі і Празі.

З Даленого Океду.

„Eclair“ подає, що совітський уряд докоряє китайському урядови, що він толерує на своїй території контрреволюційні війська. В тій справі Карахан звернув увагу китайському урядови, що толерування антисовітської еміграції в Китаю може довести до російсько-китайського конфлікту.

Сенція французьких фінансєв.

З Парижа звідомляють, що Поанкаре знаходиться тепер в тужній ситуації. На днєх в парламенті розпичється дискусія над проектом фінансової санації. Майже 30 промовців приготувались до гострої критики фінансової політики теперішнього французького уряду. Ходять навіть поголоски про можливість уступлення Поанкаре. На його місце прийшов би Барту.

Льорд Грей у відповідь Поанкаре.

На вібранню лібералів у Лондоні виголосив льорд Грей промову, в якій обговорив умовени для

заключення гваранційного пакту з Францією.

Цю промову вважають за відповідь лібералів і партії праці на заклик Поанкаре до переговорів в справі безпеки Франції.

Льорд Грей зазначив, що передумовою мирної політики в межах Союзу Народів є доповнення Союзу Народів втягненням до нього Німеччини. Як що Німеччина підпише статут Союзу, так Англія і Франція зможуть заключити договір на отсих умовах: 1) Як що в конфлікті між Німеччиною і Францією обі сторони нарушили би статут Союзу, Англія збереже повну неутральність; 2) Як що в конфлікті тільки одна сторона нарушить статут, так Англія готова з оружжям в руці спонукати до пошанування постанов статуту ту сторону, що статут нарушила.

Англія не може заключити союзу, на основі якого була би змушена до участі у війні.

Англія удержує армію, маринарку і воздушну флоту виключно для оборони.

Покористуватися шми силами поза межами Англії, можна тільки для вдепання статуту Союзу Народів. Як що європейські народи не вірять в мирну політику Англії при помочи Союзу Народів, так англійський міністер заграничних справ буде в майбутньому підчас кожної політичної розмови з представниками чужих держав пригадувати, що Англія уважає Союз Народів за підставу своєї заграничної політики.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 20.000 в Союзі Кредитовім, Львів. — — — Ринок 10. — — —

ОСТАННІ ВІСТІ.

Дальше арештування „Пого-товя патріотуф польських“.

На внесення слідчого судді арештовано у Варшаві ген. Врочинського. Врочинський був през. воєнної ради „Поготова патріотуф польських“ і від нього походила організаційно-військова концепція П.П. Врочинський остане дома під поліційним доглядом. На припоручення прокуратора відслано степні листи за кс. Ораховським. Він мабуть утік до Америки. З огляду на стан здоров'я збільшено за кавією арештованого Горчинського і полк. Лубенського.

Справа визнання совітів.

Райтер зазначає, що англійське правління задумує визнати сов. республіку, але нерозумно було би кидати негайно полагаючи цієї справи. Досі англійське правління не навязувало щодо цього переговорів. Визнання совітів це одна з головних цілей теперішнього англ. правління, але тепер Англія зайнята внутрішніми справами, а совітське правління зайняте торжествами з приводу смерті Леніна.

Америка й совіти.

З Білого Дому повідомляють, що визнання совітів Англією не вплине на становище Зед. Держав в справі визнання совітів, оскільки відручання письмом през. Куліджа.

Радіч вродчик і шпіон?

Білгородське правління зажадало від мін. справедливости видачі послів Радіча і Миселька за доконання держ. зради і шпіонажі.

Представник Англії в С. Народі.

Пальмер заступить лорда Сеслі на становищі представника Англії в Союзі Народів.

Політика Мек Донельда.

„Чикаго Трібюн“ повідомляє з Лондона: Мек Донельд хоче оперти свою політику на: 1) допущенню

Німеччини до Союзу Народів, 2) загарантуванню безпеки Франції Союзом Народів. Англія засть Франції спеціальні гарантії. Мек Донельд цікавиться вельми долею Німеччини, але не хоче, щоб влада в Німеччині обидли такі люде як Штінес.

„Стендера“ пише, що Мек Донельд назвав владичини Англії до Франції пожалування гідним. Влада Англії до Франції, Росії, Італії, Німеччини повинні бути противосні.

Труднощі порозуміння між Англією й Росією.

Мек Донельд поглядає евентуальність узлічення Росії більшою позачки, коли би вона згодилася сповнити свої давні зобов'язання. Труднощі англійсько-російського порозуміння є в цьому, що Велика Британія визнає вже грузинську й вірменську республіку, ще захи їх зайняли совітські війська, і в цьому є труднощі, що Вірменія належить до держав, які підписали версальський мир.

Протанглійський рух в Індії.

З Калькути повідомляють: Без уваги на спротив правління ухвалили Законодатні Збори 76 голосами проти 45 резолюцію з домаганням звільнення 17 чоловік, котрих без судового присуду держать у в'язниці. Представник правління заявив, що арештування було неминуче, а деякі закони є не-вистарчаючі супроти революційних заговорів. Революційні провідники були в зносинах із Москвою, доставали відтам золото, зброю, муницію.

Похорон Леніна.

27. п. п. тіло Леніна спущено до гробу. Батерії в цілому краю дали 12 стрілів. У Москві фабричні сирени 3 хвили буди в русі, не 5 хвиля здержано всю працю. Серце і мозок Леніна переховуватимуть у музею Леніна під скляним кльошем.

Послаємо Рам сердечний привіт і декілька доларів. Хотемо допомогти Вам в закупівлі землі на райди Української Солідарности і Сили у Львові.
І. Гуменюк. В. Бріданський. Форт-Чінік, Онтаріо, в Канаді. Дня 4. палоліста 1923 р.

До Соколя-Батька, Львів. Хвалю Товариство! В Канаді нема спортового Товариства і ми шукаємо, що ми не мали свого ма'яну до руханки і до ма ан. Ви стараетесь, щоб всі українські Товариства і всі українські школи мали у Львові хотій одну площу до прилюдних складів, народних торжеств, до організації м. люд. Виджу в Ваших звіттах, що не перестаете працювати над тою справою і хочу мні поинитись також до того важкого діла. Послаємо Вам п'ять доларів на закупівлю землі під Український Город у Львові.
Ми Канадійці цікаві, як наші брати в рідній краю працюють над собою і тішимоса, коли видимо, що там є добрі гадки і є люде, що переводять добрі гадки в діло.
Всі шпирі люде, всі добрі Українці поможуть Вам.

Здоровало Вас і Рідний Край
Сиротой
державний організатор рідничих силкоп.

Едмонтон, Альберта в Канаді, дня 20. грудня 1923 р.

ОПОВІСТКИ.

За оголошення Редакції не відповідає.

З „Української Весіли“. Видля „Весіли“ звертає увагу своїм Вп. п. Членом, що членська вкладка на місяць лютій с. р. зносить вів вальоризаційного франка у вартості в дві плати — по курсови оголошеному в часописках.

Вальоризаційний франк.

Нині 26. с. м. і злоти поль. — 1910.000, на 28. с. м. 1.920.000. Франк вальоризац. тютюновий від 28. I. — 3. II. 1.910.000, залізничний і поштовий від 16—31 січня 1.910.000.

Прібіні оголошення.

СТУДЕНТ фінансовий з новою фінансовою гляндою „Діло“ з оголошення до адмін. „Діло“ під „Честь“. 1921 2-2

СТЕНОГРАФИСТА (-ку) зворочив в редакції на машинні системи „Діло“ (подвійна збука) або „Олдерау“ з додатоком значним знаменної і польської мови прибіне зразок Краєвий Союз господарств Спільн. „Сільський Господар“, у Львові, вул. Зіжвороча ч. 20. 1920 2-2

УКРАЇНКА оброчена, музична, гарна, молода, богата відда змуш до молодого Українця який студента прироче працює, шпору може допомогти до уличення студії. Річ серйозна. Зголошення адмін. „Діло“ „Україна“. 1920 2-2

ЛЕКЦІЮ на свої привіт в гарах або в школі Львова з народних мист. шпору або самітків. Зголошення з шпору адмін. член до адмін. „Діло“ „Солідарність“. 1924 2-2

ОГОЛОШЕННЯ.

До Вп. Членів „Народного Діла“ кооп. з обм. парубою з Жидичей. Увагою Окружного Суду як торговельного в Стрию ч. Рім. 56(27)102, затверджено і введено до реєстру Обм. якого дня 46 1923. рішенням Загальним Зборів в дні 21. лютого 1923, котрих змінили цілий статут Товариства на Кооперативу з обмеженою порукою. Після §. 8. варт. статута установили Заг. Збори шпору уділу на 10.000 Мл. Подіючи се до відомо шпору Вп. п. Членів кооперативу „Народний Діло“ в Жидичей, щоб кадаламо до дня 15. лютого 1924, доповнили свої уділи до висоти 10.000. Недоповнення уділу на того дня буде мати за наслідок утрата прав членства в кооперативі.
Жидичей, дня 15. січня 1924.
НАРОДНИЙ ДІЛО, кооп. з обм. парубою в Жидичей.
1310

НОВИНКИ.

— **Новісказка.** Останні (19) ч. „Діло“ анонсовано за частину вступної статті. За кінець „3 преси“ і за частину новинки „За багато ревности“.

— **Упадок цін** — в Німеччині. Останніми днями ціни товарів в Німеччині значно упали. Подешевів хліб, булка і харчеві продукти та вугілля.

— **Обичаєво сепаратиста.** В Кольонії завідоми люде застрелили одного з провідників сепаратистичного руху Шліхта. Його наведено на полі із 8 ранам в тілі. Правдоподібно його вбили німецькі націоналісти.

— **Чи на довго?** „Агенція „Екорт““ пояснює причину сплинення дальшого слуду польської нарки в останні місяцях дя х збільшення впливу податків і зачала, що здержання свого стану „далеке є тільки від дальшого рівномірного плачення податків і зачаті на них у виді плат на кошта податковий та закупу податковий Зонів. Отягання з вплатаю податків журить видити-ти знову з рівноваги стан рахунків скарбу, потягаючи за собою інфляцію, отже спадок нарки і зріст вальоризаційного франка“.

— **Подозорення німецької преси.** Від 28. п. м. віденські денники коштуватимуть 180 К за число. Числа святкові та ведальні будуть коштувати 2000 К.

— **Навліфікаційні іспити** для учителів народних шкіл перед іспитовою комісією у Львові розпочнуться писемною частинною 3. березня п. м. Подання до іспитової комісії у Львові (вул. Скарбінська ч. 45, школа ім. Станіція) треба вносити до 24. лютого п. р.

— **На фонд підмоги Емігрантам** (вкл. з 80.000) злотими в Краєвий Союзі Кредиційним у Львові, Римо ч. 10, в м. д-р Овдєн Шарев, проф. П. Рім. Тарів 10 мільонів, Левис Куцка, Львів 1 мід., Малий Ольга Косович, Підгайці 2 мід., Тома Водунич, Тернопіль 5 мід., Омелан Лявешний, Самбір 8 мід., а. А. Сужик, Іршав 10 мід. (збірка) 14 мід., а. М. Коритко, Хорватів (збірка) 3.500.000 п. Сидір Сохаловий, Дзвотів (збірка) 5 мід.

— **Роман чотирьох** письменників польських оповідечки у Франції а не у нас. Роман кой так і зветься „Роман Чотирих“, авторами його: П. Беніа, П. Бурже, А. Дюверней і півд. Жалері „д'Уїль“. Роман оповідає про життя письменників — писав „Літопис“ — в не новина; прототипом в діл врод до Вері Гобблс (Гені і Тоа.

Автор нові повісти складає її розділами. Один починає, другий і третій продовжують а чет-тій кінець. Кожен автор старється загнати дієві особи в найскрутнішу ситуацію; тогачіш нехай розв'ятує Оди з них всертика усі головні постаті роману. А щож — думаєте зробив його наслідник? Він замітив, що йому не стало часу прочитати попередній розділ, тому нехай читачі вибачать, як що його частина не зосім дострєна до попередньої. Недострій полетав лише в тому, що мері продажувади далі слою акцію як за життя. Вони доповнювали життя.

— **Українське лікарське Товариство.** На загальних зборах Українського Лікарського Товариства, що відбулися 1. січня п. р. вбрано такої Раді: д-р Малон Нахичини — голова, д-р М. Музика — заст. голо-и, д-р Л. Максимович — секретар, д-р В. Кашубинський — касер, д-р Пелех — господар; д-р Подоліський і д-р Олексієв — заступники виділових. Виснове установили: у висоті 1 зол. франка, а місячн. вкладку для практикуючих лі арів у висоті пів зол. фр. Засідання Товариства відбуваються що вівторка в год 6:30 веч. у новій доміні при вул. Руській 31.

In cognito sano, mens sana.

С-кіл-Батько" у Львові отримав від наших земляків в Канаді такі два прегарні листи:

До Соколя-Батька, Львів. Славіє Телл, дяві! Ні ми згадували ми пдоцест і тисшо вишляв на шлях с обои. Ви у своїх товаришках повлазте впротоло, кудю йти — щоб добре йти. Збираєте разом українські думки, що розб'га-отсь, щоб ми в карності ступали і д. піл зайшли.
Збачайте нас в Українським Горді у Львові, в стол пів Давида і Льва. Зі Львова виходили поляк тих книзі, що мали силу дбати про свободу і добробут Українського Народу. Слово-и пр. робю у тих наших провідників, скільки думок і тілоп майшли на нас в місяці под-лесті.
Ми пишчесь мні у Форт-Віліам над німєю Камі істків в Домі „Просвіти“. Засячте стрічешай пісн: вислухали премо-а. Цілий гадка ділають дошо з готк-а-а Діло.
Мі мні з вам, обидка Чок же треба, щоб Ви могли доинчати закупів Українського Городу у Львові.

ВРЕМЯ НЕ ПЕРДАВАЮТ!

ВЕЛИКА ПРОДЛЖА ПООДИНОКИХ ВАР

ОКАЗІННІ ДІЛН

Лише до 2 лютого п. р.

ВЗУТТЯ МАРІН

За фр. 1200, 1500, 2000

Платити в польських шортах. урядовим вальоризаційним курсом.

Львів	Попелинськ	Крамськ
Гетьманська 6.	Франківська 26	Римо 14
Німаніс, Лерго-ліс 13.	вул. На Брамі	
Молодши	Ярослав	Поточай
Німаніс, Римо 43.	Брунальська 8.	Іван І.
Стрий	Тарнів	Марок. Гута
Костельна 24.	вл. Собіського	Вільности 18.
Дрогобич	Тошин	Деміт
Римо 7.	Глубока 5.	Ладзис 42.

УКРАЇНЕЦЬ лїт 27, раздїляє сем. ожениється з панною, котра допоможе йому до уличення студії. Ласкаві звольшент враз з фотографією слати до „Діло“ під дагіляний, за котрої зворот е-мент. мінїму рутьть словом чести. 1299

ПОТРИБНІ МОЛО-ЧАРП Гиманте теоретичні і практичне облужування, голосення приймає експозитора Кп. Господ.-Молоцького Союзу у Львові, вул. Зіжвороча 29. 1277 3-

НОПН на скрипку, фортепьян, мішани і мужеські хоры, со-ловий пісн, вислає Музична Наклада вул. Усодинських ч. 6. 1242 5-10

ПОЗІРІ СЕРЯНЕ ПОЗІРІ

УКРАЇНСЬКА МЕХАНІЧНА ТРАЛЬНЯ СЕМЕОНА ІВАННОВА В СТРИЮ (Народний Діло)

Без ніякої депнати мінет всічкї сиріні, як лек, коноплі, чисте і мещеєн, хлопці, волк пружу за готово білого або вибілене полотні, оброч, ричинка, май і барзани, прено, дустин. Хто вонесе свій сирінь а бажке чинити як тошак, мілого к-тон-яне. Річорк з на складі річного реде і вліччєні книжки, які також можна вишлїти за чести 4 зл. Приту спінитесь з відповідно сирінь а вложїй буде шпору задлоровий

Позірї Сирі ч-рат, чиста волк, подійної шпину, вліччєні на шпору ф-тра, на 1 д-р і п. а. в. т. м. 20.000.000 Мл. сирінь сирінь, боовіть, мерної шпору на шпору шпору; мужеські одяги на 3 м. 10.000.000 злоти сирінь шпору (сирінь) — впротолоцькї шпору шпору буди на 3 м. 45.000.000 Мл. — Без ніякого депнати. Коді не до влодїєн враз вертається громи, а шпору ражи і обмашує до 19 лютого.